

Dr. Kasım TURGUT
Mülkiye Başmüfettişi

Demokratik Ülkelerde İstihbarat Faaliyetlerinin Denetimi

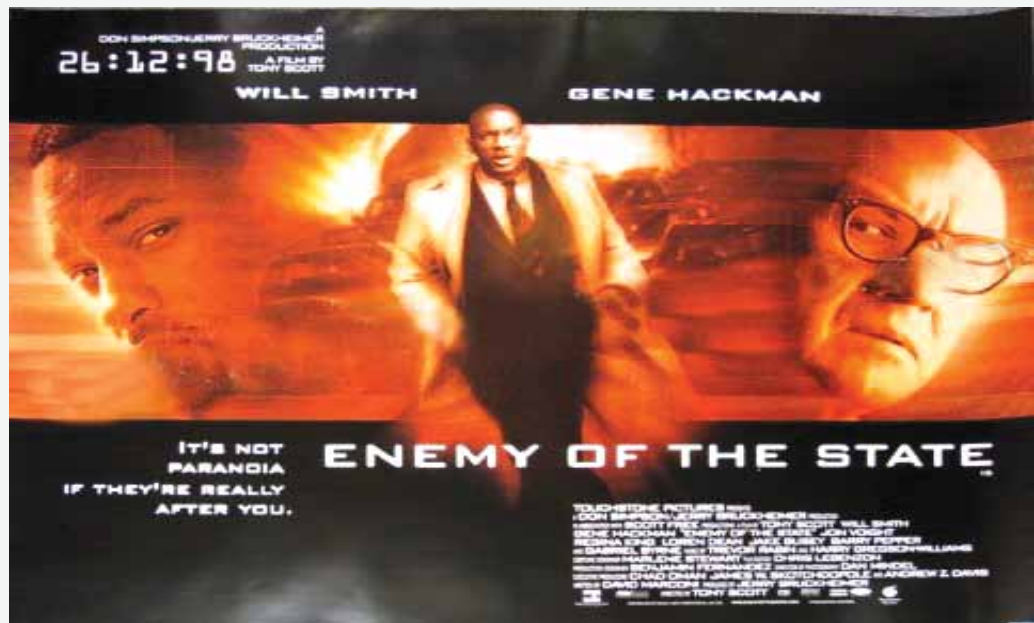
Günümüzde çağdaş devletlerin en önemli özelliği, hukukun üstünlüğünün, insan haklarının öncelikli ve korunması gereken alan olarak kabul edilmesidir. Bireyin ve toplumun her yönü ile güvenliğinin sağlanması ve oluşturulan güvenlik alanının sürekli kılınması modern devletlerin önemli misyonu kabul edilmektedir.

Çağdaş devlet', 'çağdaş demokrasi' kavram ve uygulamaları içinde 'demokratik güvenlik', 'demokratik istihbarat', 'insani güvenlik' gibi kavramsal ve niteliksel bir sürecin ortaya çıkışı da, insan hakları mücadelesinin şekillendirdiği önemli sonuçlardandır. Bu gelişmeler güvenlik, istihbarat servislerinin hesap verebilirliği, gözetimlerinin sağlanması, demokratik şeffaflıklarının gerçekleştirilmesi gibi çağdaş demokrasilerin kurumsallaştırılmasının, olmazsa olmazları arasında bulunmaktadır.¹

Günümüzde devletler, terör, sınır aşan örgütlü suçlar benzeri tehlikelere karşı ulusal güvenliklerinin

sağlanması için istihbarat örgütleri ve faaliyetlerine her gün biraz daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Devletlerin istihbarat birimlerine verdikleri önem ve destek sonucu güçlenen bu birimlerin faaliyetlerini de kontrol ve denetim altında tutma ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu durum, demokrasi, insan hakları, temel hak ve hürriyetler ile güvenlik arasındaki

İstihbarat önemli olmakla birlikte, istihbaratın önemine yapılacak çok fazla vurgu, bazı önemli suçları önlemenin hatırına, insan hakları ihlallerine göz yumma riskini de beraberinde getirmektedir.

¹ ÖNEŞ Cevat, "İstihbarat Servislerinde Denetim ve Hesap Verme", <http://www.radikal.com.tr>

**Yürütmenin istihbarat
teşkilatlarının elindeki
bilgilere erişimi söz konusu
olduğundan, bu bilgilerin
çeşitli amaçlarla istismar
edilmesi ihtimali, bu
teşkilatların gözetim ve
denetimi için özel yöntem
ve araçların oluşturulmasını
gerekli kılmıştır.**

dengeyi kurmak ve sürdürmekle ilgilidir.²

İstihbarat faaliyetleri, insanların en çok merak duyduğu ve aynı zamanda çekindiği alanlardan birisidir. İstihbarat örgütleri, devlet ve toplumun güvenliğini sağlamak üzere, her türlü iç ve dış kaynaklı tehdit unsurlarının tespiti, izlenmeleri ve zararlı faaliyetlerinin önlenmesi amacıyla bilgi toplayıp analizler yaparak, bunları ilgili mercilere sunarak gerekli strateji ve politikaların üretilmesini ve uygulamasını sağlayan teknik donanımlı hizmet kurumlarıdır.³

Devlet ve toplum güvenliği açısından istihbarat faaliyetlerinin hayati bir öneme sahip olduğu gerçeği, tartışma konusu dahi olamaz. Demokratik ülkelerde istihbaratın standartları konusunda ortak yaklaşımlar bulunmamaktadır. Her ülkenin kendine özgü koşulları, farklı modelleri ve uygulamaları bulunmaktadır. Güvenlik ve istihbarat birimlerinin demokratik hesap verebilirliği hususunda gelişmiş ülkelerde çeşitli mekanizmaların geliştirildiği görülmektedir.

İstihbarat önemli olmakla birlikte, istihbaratın önemine yapılacak çok

fazla vurgu, bazı önemli suçları önlemenin hatırına, insan hakları ihlallerine göz yumma riskini de beraberinde getirmektedir. Bu noktada söylenmesi gereken, suçla mücadelede istihbarat önemlidir ama suçla mücadelede insan haklarının korunması daha önemlidir.⁴

İstihbarat faaliyetlerinin başarılı olması, gizli yürütülmesine bağlıdır. İstihbaratın sadece faaliyetleri değil, personelinin kimliği, bütçesi, bilgi kaynakları, kullandığı yöntemler, ulaştığı sonuçlar ve önlediği suçlar (başarısı) da gizlidir. Bu nedenle, istihbarat faaliyetleri, diğer kolluk faaliyetleri kadar, göz önünde cereyan etmez. Bu durum istihbarat faaliyetlerinin denetlenmesini zorlaştırmaktadır.

İstihbarat faaliyetlerinin kişi hak ve özgürlüklerini ihlal etmeden gerçekleştirilmesi ve yasalığının denetimi açısından, istihbarat alanındaki hukuki düzenlemelerin açık ve kesin bir yasal çerçeveye oturtulması gerekmektedir. İdeal bir yasal düzenlemenin, istihbarat örgütünün yapısını, temel işlevini, görev alanını, yetkilerini, yetkilerinin sınırlarını, diğer istihbarat örgütleri ile ilişkilerini, kime karşı nasıl sorumlu olduğunu, denetimini ve şikâyet mekanizmasını ayrıntılı olarak ortaya koyması gerekir.⁵

İnsan hak ve hürriyetlerinin korunması ve geliştirilmesini devlet yönetiminin felsefesi olarak benimseyen çağdaş demokrasilerde, güvenlik ve istihbarat servislerinin kuruluş ve çalışma ilkelerinin aşağıda sıralanan kriterlere göre oluşturulması gerektiği kabul gören yaklaşımdır.⁶

- Görev ve yetkilendirmede yasal dayanakların bulunması ve bu yasal dayanakların net olması,

- İstihbarat birimlerinin sivil yönetimlere karşı hesap verebilirlik şartlarının yaratılması,
- İstihbarat birimlerinin iç denetimine paralel olarak yürütme, yasama, yargı denetimlerinin, istihbarat üretimine paralel olarak 'güven' unsurunu geliştirecek şekilde sağlanması,
- Denetim/gözetim koşulları içine güven unsurunu oluşturacak mekanizmaların konulması,
- Siyasi istismara karşı hukuki garantilerin verilmesi ve idarede mesleki ve etik ilkelerin uygulandığı koşulların yaratılması,

İstihbarat hizmet ve sağlayıcılarının denetim, gözetim ve kontrolünü sağlıklı bir şekilde yürütmek, onlardan en verimli bir biçimde yararlanmak yasama, yürütme ve yargının ortak sorumluluğunda olan ya da olması gereken bir konudur. Gelişmiş modern ülkelerde çoğunlukla bu denge gözetilmektedir. İstihbarat örgütleri görev alanlarına göre ilgili bakanlıklar bünyesinde yer alırlar ve görev alanları iyi tanımlanmıştır. İlgili Bakan, bakanlığı bünyesindeki güvenlik ve istihbarat konularına ilişkin politikaları belirlemede birincil yetki ve sorumluluklara sahiptir. Bunların parlamenter denetim ve kontrolünü sağlayan komiteler söz konusudur. İstihbarat Komiteleri'nin bu teşkilatların politika ve uygulamalarının gerek belirlenmesi ve gerekse denetim ve kontrolü üzerinde önemli yetkileri vardır.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD-1994), Birleşmiş Milletler (UN-2002), Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (OSCE-1994), Avrupa Parlamento Meclis Konseyi İzleme Komisyonu (PACE-1999) ve Parlamentolar arası Birlik (IPU-

² BAŞE Ertan, "İstihbarat Hizmetlerinde Denetim Sorunu", <http://www.sde.org.tr>

³ BAŞE Ertan, "İstihbarat Hizmetlerinde Denetim Sorunu", <http://www.sde.org.tr> ⁴ ERYILMAZ M. Bedri, İnsan Hakları Prensipleri Işığında Kolluk Uygulamalarının Denetimi, Nisan 2009, İçişleri Bakanlığı Yayın, s. 64-90

⁵ ERYILMAZ, a.g.e, s. 64-90

⁶ BORN, Hans, LEIGH IAN, İstihbaratı Hesap verebilir Hale Getirmek, "İstihbarat Teşkilatlarının Gözetiminde Hukuki Standartlar ve En İyi Uygulamalar" DCAF-TESEV Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi TESE Yayınları, 2005 s. 23

2003) aldıkları kararlarla istihbarat servislerinin demokratik hesap ve-rebilirliğe tabi tutulması gerektiğini resmen benimsemişlerdir.⁷

Yürütmenin istihbarat teşkilatlarının elindeki bilgilere erişimi söz konusu olduğundan, bu bilgilerin çeşitli amaçlarla istismar edilmesi ihtimali, bu teşkilatların gözetim ve denetimi için özel yöntem ve araçların oluşturulmasını gerekli kılmıştır.

Demokratik toplumlarda istihbarat örgüt ve faaliyetlerinin yasama, yürütme ve yargı organları tarafından gözetim ve denetiminin dengeli bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Yürütme, istihbarat teşkilatlarını en sağlıklı bir şekilde ülkenin ihtiyaçlarına göre çalıştırır ve kontrol ederken; parlamento bu faaliyetlerin etkinliğini, demokratik ilke ve ülke çıkarlarına uygunluğunu denetlemelidir. Yargı ise, özellikle kişisel hak ve özgürlüklerin korunması açısından gerekli yargısal denetimi yapmalıdır.⁸

Gelişmiş ülkelerdeki uygulamalara bakıldığında istihbarat birimlerinin teftişinin beş kademesi bulunmaktadır. İstihbarat teftişi, istihbarat servisi faaliyetlerinin denetlenmesi ve değerlendirilmesi için kullanılan genel terimdir.

1- İstihbarat Faaliyetleri Üzerinde Parlamento Denetimi

İstihbarat faaliyetlerinin hukuki çerçevenin sınırlarını belirlemenin yanında, parlamentoların istihbarat birimlerinin faaliyetlerini denetleme konusunda görev üstlenmesi Avrupa ülkelerinde sık rastlanan bir uygulamadır. Her ne kadar parlamentolar uygulamaya dair meselelerde çok az yetkiye sahipse de, istihbarat servislerinin uyacağı emirleri ve bütçelerini belirlemek konusunda, ayrıca bir olay gerçekleştikten sonra

gerçekleşme şeklini inceleme konusunda geniş güçlere sahiptirler. Bazı durumlarda parlamentonun, ya da en azından üyelerinin bir kısmının, uygulama ile ilgili bazı konularda denetim yapma konusunda yetkilerini kullanmaları parlamenter denetim olarak ifade edilmektedir.

Parlamentolar istihbarat servislerini çeşitli şekillerde incelemektedir. Bazı işlemler parlamentonun tamamı tarafından yapılırken, bazıları da komisyona devredilmektedir. Parlamentolarda bütçe komisyonları ve görevleri arasında içişleri bakanlığı gibi istihbarat kurumlarının bağlı olduğu bakanlıkların çalışmalarını düzenlemek olan komisyonlar bulunmaktadır.⁹

Birçok demokratik ülkede parlamenter gözetim görevinin büyük bir kısmını "parlamenter istihbarat gözetim komisyonları" yürütmektedir. Bu komisyonlar parlamento üyelerinden veya parlamento adına çalışan uzmanlardan oluşabilmektedir.

Parlamentolar, belli güvenlik güçlerinin büyüklüğü ve bütçesinden güç kullanımına izin vermeye, ulusal güvenlik konusunda çeşitli alanlarda uygun kararları alabilmek için yüksek kaliteli istihbarata ihtiyaç duymaktadır. İstihbarat tüketicisi olmalarının yanı sıra, parlamentolar aşağıda sıralanan unsurların sağlanmasına yardımcı olmaktadır.¹⁰

İstihbarat servislerinin demokratik meşruluğu

Parlamenter gözetim istihbarat servislerinin demokratik standartlara bağlı kalmasını sağlar.

Suiistimali önleme: İstihbarat servisleri, devlete verdikleri hizmetin doğası gereği suiistimale eğilimlidirler. Ulusal topraklarda görece gizli bir şekilde faaliyet gösterdikleri için, iç

Demokratik toplumlarda istihbarat örgüt ve faaliyetlerinin yasama, yürütme ve yargı organları tarafından gözetim ve denetiminin dengeli bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

istihbarat servislerinin olağanüstü güçlerini ne şekilde kullandıklarına dair haklı endişeler mevcuttur. Parlamenter gözetim istihbarat servisinin hukuka uygun hareket etmesinin sağlanmasına yardımcı olur.

İstihbarat sektöründe verimlilik: Parlamento çoğunlukla güvenlik sektörü kurumlarının performansı ile ilgili son sözü söyleyen yapıdır. Bu nedenle, halkın vergilerinin doğru bir şekilde harcandığından emin olmak için bu kurumların performansını yakından incelemelidir.

Demokratik ülkelerin parlamentolarında oluşturulan gözetim komisyonları istihbarat birimlerinin faaliyetlerini üzerinde yapacağı denetimler (a) hukuka uygunluk (b) etkinlik, (c) verimlilik, (d) bütçe ve muhasebe denetimi, (e) insan hakları sözleşmelerine uyum gibi konuları kapsayabilmektedir. Bu denetimlerin bir kısmı aslında idari denetim organlarının görev alanına girmektedir. Denetimde asıl olan açık kalmayacak şekilde birimlerin fonksiyonlarına göre denetimle yetkilendirilmeleridir.

İstihbarat birimleri üzerinde parlamenter denetimin önemli aşamalarından biri de oluşturulan komisyonların hem kamuoyuna hem de parlamentolara sunmuş oldukları raporlardır. Komisyonlardan gelen

⁷ ÖNEŞ Cevat, "İstihbarat Servislerinde Denetim ve Hesap Verme", <http://www.radikal.com.tr>

⁸ BAŞE Ertan, "İstihbarat Hizmetlerinde Denetim Sorunu", <http://www.sde.org.tr>

⁹ "İstihbarat Servislerinin Parlamenter Gözetimi" www.dcaf.ch

¹⁰ BORN, Hans, LEIGH IAN, İstihbaratı Hesap verebilir Hale Getirmek, "İstihbarat Teşkilatlarının Gözetiminde Hukuki Standartlar ve En İyi Uygulamalar" DCAF-TESEV Güvenlik Sektörü Çalışmaları Dizisi TESEV Yayınları, 2005 s. 23

raporlar, parlamenter gözetimin kamuya güven telkin etmesini sağlayan başlıca süreçtir. "Parlamenter Gözetim Komisyonu Raporunun" yayımlanıp yayımlanmama kararına komisyonun vermesi esastır. Bazı ülkelerde güvenlik sebebiyle hükümet ve istihbarat birimleri yayınlanacak raporları önceden inceleyerek silinmesi gerekli olan yerlerle ilgili önerilerde bulunabilmektedir.

2- İstihbarat Faaliyetleri Üzerinde Yargısal Denetim

İstihbarat servislerinin belli faaliyetlerine izin vermek veya hukuk ihlal iddialarını yargılamakta yargının oynadığı rolü ifade etmektedir. Özellikle kişisel hak ve hürriyetlere müdahalenin söz konusu olduğu durumlarda istihbarat faaliyetleri için mahkemeye müracaat öngörülmüştür. Ülkemizde olduğu gibi iletişimin denetlenmesi ve teknik izleme faaliyetlerinde kişilerin özel yaşantılarına ve haberleşme hürriyetlerine müdahale söz konusu olduğu için bu kapsamdaki istihbarat faaliyetlerine hâkim kararı alınması zorunluluğu getirilmiştir.

Demokratik ülkelerde istihbarat amaçlı iletişimin denetlenmesi ve teknik izleme faaliyetlerinde mahkemelere müracaat edilmesi ve hâkim onayının alınması yaygın bir uygulama değildir. Demokratik ülkelerin bazılarında bu yetkileri idari otoriteler kullanmaktadır. Buna karşılık bazı ülkelerde kişilerin temel hak ve hürriyetlerine istihbarat amaçlı yapılacak müdahalelerin tamamı için yargısal denetim söz konusudur.

Benzer şekilde istihbarat faaliyetleri konusunda vatandaşların şikâyetleri bazı ülkelerde adli nitelikte olmayan süreçlerle ele alınırken, bazı ülkelerde adli süreç içerisinde ele alınmaktadır.

3- İstihbarat Faaliyetleri Üzerinde İdari Denetim

Yürütmenin istihbarat teşkilatlarının elindeki bilgilere erişimi söz konu-

su olduğundan, bu bilgilerin çeşitli amaçlarla istismar edilmesi ihtimali, bu teşkilatların gözetim ve denetimi için özel yöntem ve araçların oluşturulmasını gerekli kılmıştır. İstihbarat örgütlerinin denetimi kadar, hükümetlerin onlar üzerindeki otoritesi de önemlidir.

İstihbarat Teşkilatlarının yasal yetkilerini nasıl kullandıkları ve giderleri konusunda parlamentoya hesap verebilmek için sorumlu bakanlar yeterli denetim ve bilgiye ihtiyaç duymaktadırlar. Hem istismarı önleyebilmek hem de etkin denetimin bir ön koşulu olarak, sorumlu bakan ve teşkilat yöneticilerinin kendilerine özgü yetkilerinin sınırları yasal düzenlemelerde ayrıntılı olarak belirlenmelidir.

İdari denetimi amaçlayan mekanizmalar, talimatların yazılı olarak verilmesini, teşkilatın önceliklerine rehberlik edecek yazılı politika ve hedeflerin düzenlenmesini, briefing alma, hassas konuların bizzat bakanlarca onaylanması, bütçenin onaylanması, raporlama, mali ve idari denetleme süreçlerini kapsamaktadır. Birçok ülkede, Bakan denetim konusunda bir başmüfettişlerden yardım almaktadır.

Başmüfettişlik kurumu genelde yasa tarafından ihdas edilmiş olup hem yürütme hem de parlamento karşısında çeşitli hak ve sorumluluklarla donatılmıştır. Başmüfettişler bazı ülkelerde hükümetin istihbarat politikalarının servislerce düzgün biçimde uygulanıp uygulanmadığını izlemektedir.

İstihbarat birimlerinden sorumlu bakanın, güvenlik ve istihbarat konularına ilişkin politikaları biçimlendirmekten hukuken sorumlu olması kabul gören yaklaşımdır. Ayrıca, yasa, bakanın düzenli aralıklarla teşkilatlardan rapor almaya ve siyaseten hassas meselelerin onayından hukuken sorumlu tutulmalıdır.

Güvenlik ve istihbarat servisleri genelde sıra dışı yetkilerin emanet

edildiği kurumlardır. Bu yetkiler, bilinçli ya da bilinçsiz olarak yanlış kullanılırsa bireylerin ciddi haksızlıklara uğraması sonucunu doğuracak tehlikeler barındırmaktadır. Bu sebepten ötürü, kişilerin özel hayatlarına müdahaleleri önleyici mağduriyetleri giderici prosedürlerin geliştirilmesi ve idari denetimlerle önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir. Bazı ülkelerde, güvenlik sektörünün faaliyetlerini denetleyecek, istihbarat ve personele erişimi yasal yetkilerle güvence altına alınmış bağımsız merciler oluşturulmuştur. Başmüfettişlik veya Özel Kurullar buna örnektir.

Bu konuda ilk uygulama ABD'de gerçekleştirilmiştir. Başmüfettişlerin tamamı ilgili istihbarat veya güvenlik teşkilatlarından bağımsızdır. İstihbarat birimlerini denetleyen bağımsız müfettişlik birimleri her ülkede farklı şekilde yapılandırılmıştır. Bazı ülkelerde ilgili Bakana bağlı olarak oluşturulurken bazı ülkelerde hükümetten bağımsız ancak hükümete rapor veren birimler olarak teşkilatlandırılmıştır. Bazı ülkelerde Başmüfettişlik Kurumu hükümete verdiği raporları aynı zamanda parlamentoya da sunmaktadırlar. Kanada örneğinde olduğu gibi bazı ülkelerde başmüfettişlerin görevlerini yerine getirebilmek için istihbarat birimindeki bütün bilgilere erişme hakkı bulunmaktadır.

İstihbarat birimleri üzerinde gerçekleştirilen idari denetimler her ülkede farklı şekillerde uygulanmaktadır ancak idari denetim konusundaki uygulamaların ortak özellikleri aşağıya çıkarılmıştır.

- İstihbarat birimlerinden sorumlu veya ilgili bakanlık istihbarat politikalarının geliştirilmesi, bütçenin hazırlanması ve onaylanması, hassas konularda bizzat bakanın onay vermesi gibi uygulamalarla doğrudan denetim yapmaktadır.
- Kişilerin hak ve hürriyetlerini de korumakla görevli olan sorum-

lu Bakanlık bünyesinde oluşturulan veya Bakanın talebi üzerine denetim yapacak bağımsız müfettişlik birimleri aracılığı ile denetimler yapılmaktadır.

- İdari denetimler bazı ülkelerde hükümetten bağımsız olan Ombudsmanlık Kurumu aracılığı ile de yapılmaktadır.
- Bağımsız müfettişlik birimleri veya ombudsmanlık birimin yapmış olduğu idari denetimler sonucunda hazırlanan raporlar ilgili Bakana verilmekte bazı ülkelerde parlamentoya sunulmaktadır.
- Bakan adına istihbarat birimleri üzerinde idari denetim yapacak denetim müesseseleri ülkelerin durumuna göre farklılık gösterse de idari denetimin bütün ülkelerde olduğu görülmektedir.

4- Kurumsal İç Denetim

İstihbarat birimlerinin bünyesinde, hukukiliği ve hukuka uygunluğu sağlayacak nitelikte temel düzenlemeler kurum içi denetimlerle sağlanmaktadır. Bir güvenlik ve istihbarat teşkilatının inisiyatifleriyle ilgili her küçük ayrıntıyı yasaya yazmak olanaksız olarak görülmektedir. Bu tür bir uygulama hassas operasyon tekniklerini umuma duyuracağı için pek de arzu edilen bir yaklaşım değildir. Buna rağmen söz konusu ayrıntıların hukuki bir temeli olması, istismarı önlemek için standartlaştırılmış olması ve gözetim mercilerinin ilgili idari kurallara erişebilmesi önemli görülmektedir. İstihbarat birimlerinde kurum içi denetim konusunda Avrupa ülkelerinde farklı yöntemler uygulanmaktadır. Bu yöntemlerden bir kısmı aşağıya çıkarılmıştır.

Yasaya Aykırı Eylemleri Haber Vermek:

Bir güvenlik ya da istihbarat servisinin yasaya aykırı eylemlerine ilişkin en güvenilir bilgi, büyük olasılıkla,

bizzat teşkilatın içinden gelecektir. Bu yüzden bazı ülkelerde, çalışanlara yasaya aykırı eylemleri haber verme ve düzeltme sorumluluğu verilmiştir ve bu uygulama oldukça faydalı olarak görülmektedir. Bu sorumluluk, teşkilat personelinin yasaya aykırılık konusundaki kaygılarını dile getirirken yeterli kanıtlarının olmasını sağlayacaktır. Örneğin, ABD Savunma Bakanlığı, şüpheli ya da uygunsuz istihbarat faaliyetlerinin Bakan Yardımcısı Vekiline (İstihbarat Gözetimi) ve de Baş Hukuk Müşavirine ihbar edilebilmesine yönelik bir prosedür geliştirilmiştir.

İstihbarat servisleri hukukun kapsamı dışında olmamalıdır. Dolayısıyla, servis bünyesinde yasaya aykırı fiil ve talimatlardan şüphelenen ya da bu tür faaliyetlerin farkına varan çalışanlar, şüphelerini haber vermekle görevli olmalıdır. İstihbarat birimlerinde yasadışı faaliyetleri bildiren çalışanlara uygun destek ve güvence sunulmasını teminat altına alan düzenleme yasaya konulmalıdır.

Güvenlik ve İstihbarat Servisleri Meslek Etiği Kuralları:

Büyük risklerin ve menfaatlerin söz konusu olduğu pek çok meslek grubu profesyonel ethos üzerine temellenen bir etik kurallara sahip olması gerekir. Mesleği adil ve ahlaken tatmin edici bir tarzda icra etmek için gerekli addedilen davranış kuralları bulunmaktadır. Meslek etiğine dair kodları düzenlemek ve istihbarat personeline eğitim kursları önermek, istihbarat çalışanlarının asgari düzeydeki ortak pratiklerini belirlemenin, aktarmanın ve sürdürmenin elverişli bir yoludur. Örneğin, ABD’de tüm istihbarat personelinin oryantasyonunun, bu personelin istihbarat gözetimiyle ilgili kavramlara (örneğin, hukukun üstünlüğü ilkesini savunmak ya da ABD yurttaşların yasal ve anayasal haklarının korunması) dair bir farkındalık kazanma ve eğitim süreçlerinin kumsallaşmasını sağlamak bakan

Güvenlik ve istihbarat servisleri genelde sıra dışı yetkilerin emanet edildiği kurumlardır. Bu yetkiler, bilinçli ya da bilinçsiz olarak yanlış kullanılırsa bireylerin ciddi haksızlıklara uğraması sonucunu doğuracak tehlikeler barındırmaktadır. Bu sebepten ötürü, kişilerin özel hayatlarına müdahaleleri önleyici mağduriyetleri giderici prosedürlerin geliştirilmesi ve idari denetimlerle önleyici tedbirlerin alınması gerekmektedir.

yardımcısı vekilinin (İstihbarat Gözetimi) görevleri arasındadır.

İstihbarat servisi çalışanları görevlerine getirilen etik kısıtlamaları göz önüne alan bir davranış kuralları bütünü dâhilinde hareket etmek üzere eğitilmelidir. Bu, güncelliğini koruyan bir eğitim olmalıdır ve çalışanlara serviste çalıştıkları süre boyunca sunulabilmelidir.

5-Dışarıdan Gözetim

Medya veya sivil toplum tarafından yapılan dışarıdan gözetim; istihbarat servislerinin faaliyetleri veya görevlilerin hesap verebilirliği üzerine yapılacak kamu tartışmalarında oynadıkları rolü ifade etmektedir.

Bu denetim ve teftiş kademelerinden herhangi bir kademedeki yeterlilik bütün süreci etkileyebilmektedir. Örneğin, parlamento üyelerinin yapabileceği denetimlerde, ancak istihbarat birimlerinden sorumlu bakanlar gerçek anlamda idari kontrol gücüne sahipse inceleme yapabilirler.

